

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arpajaisverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että arpajaisvero suoritettaisiin kokonaisuudessaan valtiolle vuoden 1986 alusta lukien. Arpajaisveron asteikkoa ehdotetaan samalla eräin osin muutettavaksi.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioon vuodelle 1986.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Arpajaisverolain (259/70) 6 §:n mukaan arpajaisveron tuotosta 60 prosenttia menee valtiolle ja 40 prosenttia kunnille. Eri kuntien osuudet lasketaan asukaslukujen suhteessa, koska arpajaisvero on alueellisesti sattumanvaraisesti kertyvä loppullinen vero, eikä sen kertymä riipu muiden henkilökohtaisten tulojen kehityksestä. Valtion ja kuntien väliseen verotulojen jaon järjestelyyn liittyen ehdotetaan, että arpajaisveron tuotto menisi yksinomaan valtiolle. Muutos koskisi myös Ahvenanmaan maakunnan kunnille voimassa olevien säännösten mukaan tulevaa arpajaisverosuutta. Muutokset toteutettaisiin muuttamalla arpajaisverolain 1 §:n 1 momenttia ja kumoamalla saman lain 6 ja 10 §. Lain 9 §:ään ehdotetaan tehtäväksi veronsaajamuutosta vastaavat muutokset.

Arpajaisveron määrä on voimassa olevan arpajaisverolain 4 §:n mukaan 20 prosenttia enintään 1 000 markan arvoisesta voitosta, 25 prosenttia yli 1 000, mutta enintään 10 000 markan arvoisesta voitosta sekä 30 prosenttia kaikista suuremmista voitoista. Muun ohessa pienehköistä tavara-voitoista ja tavanomaisista pienistä arpajaisvoitoista on säädetty erikseen.

Arpajaisverolain 4 § on ollut nykyisessä muodossaan lain voimaantulosta, vuodesta 1970 lähtien. Rahan arvon alenemisen vuoksi ehdotetaan, että 20 prosentin suuruinen arpajaisvero perittäisiin enintään 2 000 markan arvoisesta voitosta, 25 prosentin vero yli 2 000, mutta enintään 20 000 markan arvoisesta voitosta ja 30 prosentin suuruinen vero yli 20 000, mutta enintään 200 000 markan arvoisesta voitosta.

Koska suurten voittojen lukumäärä viime vuosina on huomattavasti lisääntynyt, ehdotetaan, että yli 200 000 markan arvoisesta voitosta perittäisiin 35 prosentin suuruinen arpajaisvero.

Veroasteikon muutokset toteutettaisiin muuttamalla arpajaisverolain 4 §:n 1 momenttia.

2. Taloudelliset vaikutukset

Arpajaisveron tuotto vuodelta 1984 oli noin 220 miljoonaa markkaa. Veron tuoton ohjaaminen kokonaan valtiolle vähentäisi kuntien verotuloja noin 100 miljoonalla markalla vuonna 1986. Valtion verotulot kasvaisivat vastaavalla määrällä.

Arpajaisveron asteikkomuutos lisäisi veron tuottoa arviolta muuttamalla miljoonalla markalla.

3. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan vuoden 1986 alusta lukien. Uutta veroasteikkoa sovellettaisiin voittoihin, jotka saadaan lain voimaantulua toimeenpannuissa luvanvaraisissa arpajaisissa tai raha-arpajaisissa, joiden arvonta tapahtuu lain voimaantulon jälkeen sekä muissa arpajaisissa voittoihin, jotka ovat perittävissä vasta lain voimaantulon jälkeen.

4. Säättämisjärjestys

Koska ehdotettu arpajaisveron asteikkomuutos kiristäisi suurten voittojen verotusta olisi ehdotus käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutussa tai lisättyä veroa koskevassa säättämistäjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

arpajaisverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 1970 annetun arpajaisverolain (259/70) 6 ja 10 §, näistä 6 § sellaisena kuin se on muutettuna 11 päivänä elokuuta 1978 ja 3 päivänä joulukuuta 1982 annetuilla laeilla (622/78 ja 871/82) sekä

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 9 §:n 1 momentti mainitussa 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa näin kuuluviksi:

1 §

Suomessa järjestetyissä arpajaisissa tai palkinto-obligaatioiden arvonnassa taikka kotimaisten urheilu- tai eläinkilpailujen yhteydessä asianomaisella luvalla toimeenpannussa vedonlyönnissä saadusta voitosta on suoritettava valtiolle arpajaisveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

4 §

Arpajaisvero on 20 prosenttia enintään 2 000 markan arvoisesta voitosta, 25 prosenttia yli 2 000, mutta enintään 20 000 markan arvoisesta voitosta, 30 prosenttia yli 20 000, mutta enintään 200 000 markan arvoisesta voitosta sekä 35 prosenttia yli 200 000 markan arvoisesta voitosta.

9 §

Verovelvollinen, veronsaajan puolesta verotusasiemies sekä arpajaisten toimeenpanija saavat

hakea muutosta arpajaisverotusta koskevaan päätökseen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Lääninoikeuden arpajaisveroasiassa antamaan päätökseen hakee kuitenkin veronsaajan puolesta muutosta tarkastusasiemies. Verotusasiemiehen ja tarkastusasiemiehen valitusaika luetaan päätöksen tekemispäivästä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Lakia sovelletaan luvanvaraisista arpajaisista suoritettavaan voittoon, jos arpajaisten toimeenpano-aika on ensimmäisen kerran alkanut tämän lain voimaantulon jälkeen, ja raha-arpajaisista suoritettavaan voittoon, jos arvonta on tapahtunut tämän lain voimaantulon jälkeen, samoin kuin voittoon sellaisista muista arvunnoista, joihin erityinen lupa ei ole tarpeen, jos voitto on ollut ensimmäistä kertaa perittävänä tämän lain voimaantulon jälkeen.

Vuodelta 1985 toimitettava arpajaisverotilitys kunnille suoritetaan ennen lain voimaan tuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Jos arpajaisveron määrä muuttuu yksittäistapauksessa, arpajaisveron tilitystä kunnille ei oikaista eikä veroa peritä takaisin 1 päivästä tammikuuta 1986 alkaen.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

Laki

arpajaisverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 1970 annetun arpajaisverolain (259/70) 6 ja 10 §, näistä 6 § sellaisena kuin se on muutettuna 11 päivänä elokuuta 1978 ja 3 päivänä joulukuuta 1982 annetuilla laeilla (622/78 ja 871/82) sekä

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 9 §:n 1 momentti mainitussa 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

1 §.

Suomessa järjestetyissä arpajaisissa tai palkinto-obligaatioiden arvonnassa taikka kotimaisten urheilu- tai eläinkilpailujen yhteydessä asianomaisella luvalla toimeenpannussa vedonlyönnissä saadusta voitosta on suoritettava valtiolle ja kunnille arpajaisveroa sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään.

4 §.

Arpajaisvero on 20 prosenttia enintään 1 000 markan arvoisesta voitosta, 25 prosenttia yli 1 000, mutta enintään 10 000 markan arvoisesta voitosta sekä 30 prosenttia yli 10 000 markan arvoisesta voitosta.

6 §.

Arpajaisveron tuotosta menee 60 prosenttia valtiolle ja 40 prosenttia kunnille.

Verohallituksen määräyksestä veronkantoviranomainen maksaa kunnille tulevat osuudet puolivuosittain edellisenä vuotena toimitetun henkikirjoituksen mukaisten asukaslukujen suhteessa.

9 §.

Verovelvollinen, veronsaajien puolesta verotus-asiamies sekä arpajaisten toimeenpanija saavat hakea muutosta arpajaisverotusta koskevaan päätökseen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa on säädetty. Lääninoikeuden arpajaisveroasiassa antamaan päätökseen hakee kuitenkin veronsaajien

Ehdotus

1 §

Suomessa järjestetyissä arpajaisissa tai palkinto-obligaatioiden arvonnassa taikka kotimaisten urheilu- tai eläinkilpailujen yhteydessä asianomaisella luvalla toimeenpannussa vedonlyönnissä saadusta voitosta on suoritettava valtiolle arpajaisveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

4 §

Arpajaisvero on 20 prosenttia enintään 2 000 markan arvoisesta voitosta, 25 prosenttia yli 2 000, mutta enintään 20 000 markan arvoisesta voitosta, 30 prosenttia yli 20 000, mutta enintään 200 000 markan arvoisesta voitosta sekä 35 prosenttia yli 200 000 markan arvoisesta voitosta.

(6 § kumotaan)

9 §

Verovelvollinen, veronsaajan puolesta verotus-asiamies sekä arpajaisten toimeenpanija saavat hakea muutosta arpajaisverotusta koskevaan päätökseen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Lääninoikeuden arpajaisveroasiassa antamaan päätökseen hakee kuitenkin

Voimassa oleva laki

puolesta muutosta tarkastusasiames. Verotusasiamesien ja tarkastusasiamesien valitusaika luetaan päätöksen tekemispäivästä.

10 §.

Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvilla kunnilla ei ole oikeutta 6 §:n mukaiseen arpajaisvero-osuuteen.

Jos arpajaisveron alaisen voiton tai palkinnon saaja on suorittanut voitosta tai palkinnosta kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle tai hänelle tulojen vähäisyyden vuoksi ei ole määrätty sellaista kunnallisveroa, maksetaan hänelle hakemuksesta takaisin 50 prosenttia voitosta menneestä arpajaisverosta. Tämän momentin nojalla voiton saajille suoritettavat määrät vähennetään puolivuotiskausittain kunnille 6 §:n 2 momentin mukaan jaettavasta arpajaisvero-osuudesta.

Jos Ahvenanmaan maakuntalainsäädännössä annetaan tämän lain mukaisen arpajaisveron kantamista tarkoittavat säännökset, voidaan asetuksella määrätä, että maakuntaan kuuluvat kunnat saavat 6 §:n mukaisen arpajaisvero-osuuden, jolloin myös 2 momentin säännökset lakkaavat olemasta voimassa. Asetuksella annetaan tällöin myös tarpeelliset siirtymäsäännökset.

Ehdotus

veronsaajan puolesta muutosta tarkastusasiames. Verotusasiamesien ja tarkastusasiamesien valitusaika luetaan päätöksen tekemispäivästä.

(10 § kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Lakia sovelletaan luvanvaraisista arpajaisista suoritettavaan voittoon, jos arpajaisten toimeenpanoaika on ensimmäisen kerran alkanut tämän lain voimaantulon jälkeen, ja raha-arpajaisista suoritettavaan voittoon, jos arvonta on tapahtunut tämän lain voimaantulon jälkeen, samoin kuin voittoon sellaisista muista arvunnoista, joihin erityinen lupa ei ole tarpeen, jos voitto on ollut ensimmäistä kertaa perittävänä tämän lain voimaantulon jälkeen.

Vuodelta 1985 toimitettava arpajaisverotilitys kunnille suoritetaan ennen lain voimaan tuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Jos arpajaisveron määrä muuttuu yksittäistapauksessa, arpajaisveron tilitystä kunnille ei oikaista eikä veroa peritä takaisin 1 päivästä tammikuuta 1986 alkaen.
